

2^e Programmarapportage **2024**

Maasgouw, 29 oktober 2024; versie definitief Raad

Inhoudsopgave

1. Samenvatting.....	3
2. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 2 ^e Prorap 2024	5
3. Programma's	6
3.1 ALGEMEEN BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING	6
3.2 DIENSTVERLENING	7
3.3 SOCIAAL DOMEIN	8
3.4 BEHEER OPENBARE RUIMTE, INFRA EN VASTGOED	18
3.5 LEEFOMGEVING, WONEN EN ECONOMIE	19
3.6 GEBIEDSONTWIKKELINGEN	24
4. Financiële overzichten	26
4.1 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	26
4.2 OVERHEAD	30
4.3 ONVOORZIEN	31
5. Paragrafen	32
5.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	32
5.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	34
5.3 VLUCHTELINGEN	37
6. Overzicht indexaties	39
7. Overzicht bij te stellen kredieten	41

1. Samenvatting

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de 2^e Programmarapportage over 2024 aan. In deze afwijkingenrapportage vindt u de voortgang per programma, afgezet tegen de planning van hetgeen we willen bereiken in de Programmabegroting 2024 en/of wijzigingen die in de 1^e Prorap 2024 aan de orde zijn geweest.

Bij de Prorap behoren ook de volgende bijlagen:

1. Voortgangsrapportage Projecten najaar 2024
2. Voortgangsrapportage Gebiedsontwikkelingen najaar 2024
3. Begrotingswijziging die voortvloeit uit deze 2^e Prorap 2024

Algemeen

De peildatum voor de rapportage is **1 oktober 2024**. Financiële bijstellingen beneden € 25.000, of die budgettair neutraal verlopen, zijn alleen toegelicht indien dat inhoudelijk gewenst is.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat er alleen (voortgangs-)rapportage plaatsvindt over afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2024 en de 1e Prorap 2024. Er vindt géén rapportage plaats als activiteiten verlopen conform planning, er op dit moment geen afwijkingen zijn te verwachten met betrekking tot hetgeen we willen bereiken en/of we binnen de gestelde (financiële) kaders blijven.

De financiële bijstellingen in deze Prorap geven een tussenresultaat aan over 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027 van:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Post onvoorzien structureel per 1 oktober 2024	-852.700	1.316.900	-1.081.200	-702.200
Mutaties 2e Programmarapportage 2024	4.197.500	-414.700	-301.300	-562.370
Totaal generaal onvoorzien structureel	3.344.800	902.200	-1.382.500	-1.264.570

De saldo's voor de jaren 2025 t/m 2027 hierboven geven een vertekend beeld. Uitgangspunt is hier namelijk de Programmabegroting 2024. Houden we rekening met het saldo van de financiële foto uit de Programmabegroting 2025 dan is de stand als volgt:

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Financiële foto 2025-2028	459.800	95.200	456.570	734.870
Mutaties 2e Programmarapportage 2024	-414.700	-301.300	-562.370	-538.670
Totaal generaal onvoorzien structureel	45.100	-206.100	-105.800	196.200

Overzicht van **majeure** financiële bijstellingen (> € 50.000) in deze Prorap:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Pagina
Wachtgeld voormalig bestuurders	160.500	-	-	-	6
Maatwerkvoorzieningen Wmo	-260.000	-260.000	-	-	8
Wmo indexering	-	-200.000	-200.000	-200.000	8
Jeugdzorg	-1.163.000	-448.000	-448.000	-448.000	8
Inzet budget indexering 2025	-	250.000	250.000	250.000	8
Uitkeringen bijstand	147.100	-	-	-	9
Bijdrage stichting Menswel Beheer	97.800	-	-	-	12
Doorontwikkeling Sociaal Wijkteam	62.500	62.500	62.500	62.500	12
Vluchtelingenwerk	63.300	-	-	-	13
SPUK IZA	124.000	-	-	-	13
Onderwijsachterstandenbeleid	120.000	-	-	-	14
Budget beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie	182.100	-	-	-	14
Bekostiging opvang ontheemden Oekraïne	3.238.400	-	-	-	15
Wabo leges	475.500	-	-	-	20
Leges RO	75.000	-	-	-	21
Gebiedsvisie havengebied Maasbracht	-75.000	-	-	-	24
Algemene uitkering	214.500	358.500	219.100	-64.000	26
Toeristenbelasting	51.300	-	-	-	28
Onderhoud functieboek	-	-57.500	-57.500	-57.500	30
Onderuitputting kapitaallasten	394.200	-	-	-	34
Overschot energiekosten	250.000	-	-	-	36

Procedure

De 2^e Programmarapportage 2024 zal in de raadsvergadering van 17 december 2024 worden behandeld. Behandeling in de commissievergadering is gepland op 3 december 2024.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

Burgemeester
D.W.J. Schneider

Secretaris
C.M. Keersmaekers

2. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 2^e Prorap 2024

Programma	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1	Programma algemeen bestuur en bedrijfsvoering	568.200	-33.600	-33.600	-31.300
2	Programma dienstverlening	7.200	-	-4.400	-4.400
3	Programma sociaal domein	1.824.900	-1.017.100	-1.370.700	-1.353.800
4	Programma beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	98.800	-29.900	-30.100	-30.100
5	Programma leefomgeving, wonen en economie	1.386.800	-19.900	-15.500	-4.500
6	Programma gebiedsontwikkelingen	-57.600	-	-	-
	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	720.100	759.000	1.226.200	935.000
	Overzicht overhead	-375.900	-73.200	-73.200	-73.200
	Overzicht onvoorzien	25.000	-	-	-
	Totaal generaal	4.197.500	-414.700	-301.300	-562.300

3. Programma's

3.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Wachtgeld voormalige bestuurders **incidenteel voordeel € 160.500**

Wanneer een politieke ambtsdrager vertrekt, dan heeft bestuurder op grond van de APPA-regeling (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) recht op een ontslaguitkering (in de volksmond 'wachtgeld'). Voor de omvang van de financiële verplichting dient door de gemeente op grond van de verslaggevingsvoorschriften BBV bij vertrek een voorziening te worden gevormd voor de totale omvang van de wachtgeldverplichting. Door aanvaarding van werk is de wachtgeldverplichting van één voormalig bestuurder voor de gemeente deels komen te vervallen. De omvang van de hiervoor gevormde voorziening kan met € 160.500 naar beneden worden bijgesteld. Het betreft een incidenteel voordeel in 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Vrijval voorziening wachtgeldverplichting wethouders	160.500	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten (zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen)	394.200	-	-	-
Verschillen < 25.000				
Bijdrage FLO pensioen premie 2024	-18.000	-	-	-
Incidentele verhuiskosten en tijdelijke huisvesting burgemeester	-17.900	-	-	-
Bijstelling salarissen Raad	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
Bijstellen kosten gewezen wethouders	-15.000	-	-	-
Incidentele verhuiskosten wethouder	-10.700	-	-	-
BsGW aanpassing bijdrage ivm effect OOP	10.300	-	-	-
Overig	-29.300	-37.600	-37.600	-35.300
Budgettair neutraal				
Groenimpuls (adm). Zie pr. 5 leefomgeving, wonen en economie	90.100	-	-	-
Bommenregeling explosievenonderzoek	-	-	-	-
Bijdrage brandweer VRLN (adm). Zie pr. 3 sociaal domein	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal generaal	568.200	-33.600	-33.600	-31.300

3.2 Dienstverlening

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Verschillen < 25.000				
Verkiezingen	-19.900	-	-	-
Bevolking - Controle basisregistratie + geldtransport	18.800	-	-	-
Leges burgerlijke stand + naturalisatie	18.500	-	-	-
Grafrechten begraafplaats Maasbracht	-10.000	-	-	-
Wet op de lijkbezorging (AU september circ 2024) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie algemene dekkingsmiddelen)	-	-	-4.400	-4.400
Overig	-200	-	-	-
Budgettair neutraal				
Paspoorten	-	-	-	-
Totaal generaal	7.200	-	-4.400	-4.400

3.3 Sociaal domein

Maatwerkvoorziening Wmo Hulp bij het huishouden

incidenteel nadeel 2024 en 2025 € 260.000
structureel nadeel vanaf 2025 € 200.000

Vanwege de dubbele vergrijzing wordt er steeds meer een beroep gedaan op hulp bij het huishouden. Het aantal cliënten is met 5% gestegen ten opzichte van 2023. Met name in de leeftijdsgroep 80+ stijgen de kosten. Daarnaast wordt de voorziening steeds duurder om in te kopen vanwege gestegen loonkosten. Ook is het abonnementstarief zodanig aantrekkelijk voor cliënten dat het niet stimuleert om zelf hulp te organiseren en te bekostigen wanneer dat mogelijk is.

De verwachting is dat dit zo blijft tot de invoering van de nieuwe eigen bijdrage regeling in 2026. Vanaf dat moment wordt rekening gehouden met het verzamelinkomen (inkomen en vermogen), maar nog niet bekend is hoe dit precies wordt vormgegeven. Er zijn nog veel onduidelijkheden waardoor nu niet in te schatten is wat de remmende werking gaat zijn en hoeveel de opbrengst vanuit de eigen bijdrage gaat stijgen. Vanwege deze onzekerheid wordt voorgesteld om incidenteel bij te ramen voor de jaren 2024 en 2025 een bedrag van € 260.000. In 2025 wordt duidelijk hoe de eigen bijdrage regeling eruit komt te zien en in te schatten wat de gevolgen zijn voor hulp bij het huishouden. Voor 2025 is al rekening gehouden met een stijging van kosten vanwege herijking van het tarief met € 44.400. Deze financiële impact was gebaseerd op een gelijkblijvend aantal cliënten. Deze indexatie volgt vanuit de samenwerking met MLW en het invulling geven aan de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo, én vooruitlopend op de contactuele indexatie in oktober 2024. Medio oktober is de index 2025 volgens contract berekend, deze bedraagt 4,93%. Het nieuwe tarief 2025 is ongeveer daarmee in totaliteit 8% hoger dan het geldende oude tarief van 2024. Voor Maasgouw bedraagt de totale kostenstijging voor 2025 ongeveer € 200.000, dit is inclusief het bedrag van € 44.400 al rekening is gehouden.

Jeugdzorg algemeen

incidenteel nadeel 2024 € 1.163.000
structureel nadeel vanaf 2025 € 448.000
inzet stelpost indexering 2025
-/-€ 250.000

Gemeenten zijn vanuit de Jeugdwet verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van alle vormen van jeugdhulp. In Maasgouw worden de lichte ondersteuningsvragen, waar mogelijk, door het Centrum voor Jeugd en Gezin zelf opgepakt. Als dit niet mogelijk is verwijst het Centrum voor Jeugd en Gezin, evenals de Gecertificeerde Instellingen of de huisartsen, de jeugdige door naar een aanbieder voor gespecialiseerde jeugdhulp.

De uitgaven voor jeugdhulp zijn moeilijk vooraf in te schatten, omdat de meest passende hulp wordt ingezet. Om deze reden ramen we incidenteel bij.

Gebaseerd op de rapportage Q2 vanuit de regio MLO is de prognose dat de uitgaven jeugdhulp voor Maasgouw voor 2024 € 7.232.800 gaan bedragen, terwijl een bedrag van € 5.833.100 is begroot. Op basis van de prognose verwachten we over 2024 een tekort van € 1.399.700. Dit tekort is te verklaren door:

- Verschuiving naar buiten contract plaatsingen, waarbij er sprake is van extra inzet van dure jeugdhulp € 382.000
- Besparingsopgave jeugd vanuit coalitieprogramma Rutte IV € 100.000

- Toename aantal trajecten t.o.v. 2023 € 195.000
- Toename zorgzwaarte € 274.700
- Indexering (structureel) 6,56% € 448.000

De twee buiten contract plaatsingen moeten gezien worden als incidenten die eens in de zoveel jaar voorkomen. Dit zijn zo'n specifieke situaties, waarbij de huidige voorzieningen niet voldoen en er sprake is van dure en complexe maatwerkvoorzieningen, dat er buiten de reguliere contracten (afspraken) wordt gewerkt. Het genoemde bedrag is het nettobedrag, hier zijn de minderkosten van de reguliere zorg al afgehaald.

De besparingsopgave jeugd is definitief geschrapt door het nieuwe kabinet. Echter is deze in begrotingsjaar 2024 gedeeltelijk blijven staan. Met deze 2^e Prorap wordt dit rechtgetrokken. Dit betreft de besparingsopgave vanuit het coalitieprogramma Rutte IV en dus niet de besparingsopgave vanuit de Hervormingsagenda Jeugd.

De (regionale) toename van het aantal trajecten en de zorgzwaarte is zichtbaar bij Ambulante jeugdhulp (met name bij behandeling GGZ midden/zwaar) en bij Wonen.

Hoewel de uitgaven incidenteel behoorlijk stijgen, is dit grotendeels te verklaren door incidentele tegenvallers waar we geen directe invloed op hebben. De toename van het aantal trajecten en de toename van zorgzwaarte wordt vooralsnog gezien als incidenteel. Er zijn immers diverse trajecten ingezet om hier meer grip op te krijgen, dit deels vanuit de Hervormingsagenda Jeugd.

Ook in 2024 is de indexatie nog hoog, in 2023 was deze al hoog met 4,74%. In 2024 wordt de indexering vooralsnog 6,56%. Deze werkt structureel (€ 448.000) door en is daarmee de enige afwijking die een structureel karakter kent. Een bedrag van € 250.00 wordt ten laste gebracht van de stelpost indexeringen 2025 opgenomen in de Programmabegroting 2025. (zie hoofdstuk 6).

Om het tekort deels op te vangen wordt € 236.700 ingezet vanuit de reserve verbetering van de lokale basis en preventie binnen het sociaal domein. Hierdoor wordt het incidenteel nadeel 2024 € 1.163.000.

Voor de reeds gevormde reserve stellen wij voor om een minimum van € 250.000 vast te stellen voor onverwachte toekomstige uitgaven op het sociaal domein. Deze reserve blijft staan voor 2025.

Uitkeringen bijstand

incidenteel voordeel € 147.100

Voor het verstrekken van de uitkeringen ontvangen we Rijksinkomsten via het BUIG-budget. In 2024 zijn de inkomsten (rijksmiddelen die we ontvangen) hoger dan de uitgaven (de daadwerkelijk te betalen uitkeringen). De definitieve beschikking BUIG 2024 is € 865.400 hoger dan vooraf begroot. Per saldo is er een overschot van € 78.100.

We hebben de afgelopen jaren veel trajecten en aandacht gegeven aan inwoners met een uitkering of die dreigen in de uitkering te geraken. Er is een mogelijke stabilisatie zichtbaar en er lijkt in 2024 zelfs sprake te zijn van een lichte daling, echter is het nog te vroeg om hier conclusies aan te verbinden. Het Maasgouwse cliëntenbestand bestond in de maand juli 2024 uit 261 uitkeringen, in juli 2023 was dit 274. 54% hiervan zit 3 jaar of langer in de bijstand. Om deze mensen uit te laten stromen vraagt vaak meer begeleiding c.q. langere trajecten en brengt meer kosten met zich mee. Daarbij is het nog maar de vraag of deze uitstromen naar betaald werk of naar andere activeringsvormen zoals vrijwilligers werk. Naast deze groep hebben we in 2023 ook te maken gehad

met een grote instroom van statushouders, de data laat zien dat bij deze groep de uitstroom naar betaald werk achterblijft. Dan is er landelijk en dus ook binnen Maasgouw een forse stijging (vooral in 2024) te zien binnen de groep jongeren (t/m 26 jaar).

In verband met de stijging die eerder al zichtbaar was hebben we de fte van het Jongerenteam (klantmanagers bij Servicecentrum MER) tijdelijk uitgebreid en worden casussen eerder opgepakt. Uit de casussen blijkt dat er vaak sprake is van multi-problematiek en dat directe toeleiding naar werk vaak niet aan de orde is. De jongeren die een PW-uitkering hebben of zich hier voor melden, hebben vaak een grote 'rugzak'. De eerste bevindingen van de extra inzet zijn positief. Met het oog op de te verwachten toename van jongeren vanuit de afgesloten Wet Sociale Werkvoorziening en Wajong, in combinatie met de zwaardere problematieken die spelen, is stabilisatie in de cijfers een positieve ontwikkeling.

De Toetsingscommissie vangnet Participatiewet heeft in oktober 2024 uitsluitsel gegeven over de vangnetuitkering aangevraagd over 2023. De Toetsingscommissie vangnet Participatiewet heeft de aanvraag beoordeeld en geconcludeerd dat deze voldoet aan alle voorwaarden. Uitbetaling van de vangnetuitkeringen van de vangnetuitkeringen gebeurt in het eerste kwartaal van 2025. Het bedrag betreft afgerond € 69.000.

Bijzondere bijstand

budgettair neutraal

Bijzondere bijstand is bedoeld voor bijzondere kosten die extra, noodzakelijk zijn en nergens anders vergoed worden. De kosten kunnen eenmalig zijn, maar ook wekelijks of maandelijks terugkomen. Voorbeelden van bijzondere kosten zijn noodzakelijke reiskosten naar een ziekenhuis, juridische kosten en kosten voor bewindvoering. Een belangrijke oorzaak van de stijging is gelegen in de stijging van de kosten voor boodschappen en vaste lasten. Hierdoor is geen tot weinig ruimte om bepaalde extra kosten uit eigen middelen te betalen.

Het is merkbaar dat steeds meer inwoners een beroep doen op de bijzondere bijstand en de verwachting is dat deze lijn zich de komende jaren blijft voorzetten. De grootste kostenposten binnen de bijzondere bijstand zijn de kosten voor bewindvoering en de voorzieningen voor wonen/ inrichtingskosten. Mede door de hogere taakstelling huisvesting statushouders en de stijging van de bedragen voor inrichtingskosten per september 2023 laten de totale kosten een stijgende lijn zien.

Ook de verbreding van de doelgroep die een beroep kan doen op de regelingen binnen het huidige armoedebeleid zorgt voor een stijging in de kosten. De inwoners die gebruik kunnen maken van de huidige regelingen is vergroot van 120% naar 130% van het sociaal wettelijk minimumloon per 1 januari 2023. Dit betekent een toename van inwoners die gebruik kunnen maken van bestaande regelingen/ bijzondere bijstand.

De verwachting is dat eind 2024 een tekort ontstaat van minimaal € 150.000 op de kosten bijzondere bijstand. Dit nadeel kan worden opgevangen door een overschot dat is ontstaan op de kostenpost van de Energietoeslag. De aanvragen en alle betalingen hiervan zijn afgewikkeld en we noteren een overschot van € 175.000. Dit zijn middelen die wij hebben ontvangen van het Rijk en die niet terug hoeven. Omdat deze middelen niet meer nodig zijn voor de uitbetalingen van Energietoeslag, zetten we dit volledige bedrag van € 175.000 in voor het te verwachten tekort op bijzondere bijstand. Het inzetten van deze gelden is hierdoor budgettair neutraal.

Het tekort op bijzondere bijstand is al een aantal jaren zichtbaar. Tot op heden hebben we, net als dit jaar, het tekort met extra middelen vanuit het Rijk, amendementen en overschotten vanuit andere budgetten kunnen opvangen. Om dit tekort vanaf 2025 en verder te kunnen opvangen is er in de begroting van 2025 € 100.000 incidenteel opgenomen. Dit in afwachting van besluitvorming van het nieuwe armoedebeleid 2025-2029. Wanneer het nieuwe armoedebeleid is vastgesteld zullen de benodigde structurele middelen, zo ook de toegekende middelen t.b.v. de bijzondere bijstand, worden verwerkt in de meerjarenbegroting.

Energietoeslag

budgettair neutraal

De energietoeslag 2022 was een financiële tegemoetkoming die de Nederlandse overheid heeft verstrekt om huishoudens met een laag inkomen te ondersteunen vanwege de stijgende energieprijzen. Deze toeslag was bedoeld om de extra kosten voor energie in 2022 te compenseren. De energietoeslag 2023 was opnieuw een tegemoetkoming van de Nederlandse overheid voor huishoudens met een laag inkomen, bedoeld om te helpen met de stijgende energiekosten. Net als in 2022 richt de toeslag zich op het verlichten van de financiële druk veroorzaakt door de hoge energieprijzen.

In 2023 is de wet gewijzigd voor de energietoeslag. De inwerkingtredingsdatum van de wet was 7 oktober 2023. De wetswijziging maakte het voor gemeenten mogelijk om in 2023 opnieuw een eenmalige energietoeslag uit te keren aan huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum. Door de MER-gemeenten is gekozen om iedereen die de energietoeslag 2022 heeft ontvangen € 500 na te betalen. Dit heeft in mei 2023 plaatsgevonden.

De energietoeslag 2023 van € 800 kon worden uitgekeerd vanaf 7 oktober 2023. Tot en met 31 mei 2024 kon er energietoeslag worden aangevraagd. Inwoners die de energietoeslag 2022 hadden ontvangen hebben ook ambtshalve de energietoeslag 2023 ontvangen. Inwoners die in 2022 geen energietoeslag hebben ontvangen maar in 2023 een inkomen hadden lager dan 120% bijstandsnorm konden een aanvraag indienen tot 31 mei 2024. Inmiddels is de regeling afgelopen sinds 31 mei 2024 en zijn alle aanvragen en betalingen afgewikkeld. Van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen om de energietoeslag 2023 uit te keren aan de doelgroep is een bedrag van € 175.000 over. Deze middelen hoeven niet terug naar het Rijk en dit overschot wordt ingezet om het tekort op de post bijzondere bijstand te dekken.

Impulsregeling bewegen

**incidenteel voordeel 2024 € 37.500
structureel voordeel vanaf 2025 € 17.500**

De gemeente Maasgouw reserveert al enige jaren middelen om het bewegen van onze inwoners te stimuleren. Hieruit werden projecten betaald als de beweegkuur en Iedereen kan Sporten (dit is een provinciaal project om mensen met een beperking de kans te geven om te sporten). Ook het budget voor de organisatie van (beweeg-)activiteiten op het Europein valt onder deze begrotingspost. De beweegkuur wordt echter niet meer als zodanig uitgevoerd en het werken aan de doelstelling om meer inwoners aan het bewegen te krijgen is onderdeel geworden van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Veel van de kosten die ten behoeve van deze doelstelling gemaakt worden, kunnen daarom vanuit de SPUK GALA gefinancierd worden. Een bedrag van € 17.500 kan daarom structureel worden afgeamd.

In 2024 beschikken we over extra budget voor de uitvoering van het GALA, omdat het mogelijk was om middelen van 2023 over te hevelen. Uit deze extra middelen kunnen de (beweeg-)activiteiten op het Europein dit jaar bekostigd worden en kan er € 20.000 incidenteel afgeraamd worden.

Bijdrage Stichting Menswel Beheer Maasgouw

**incidenteel voordeel 2024 € 97.800
structureel nadeel vanaf 2025 € 28.100**

Stichting Menswel Beheer Maasgouw (SMBM) beheert en exploiteert een groot deel van het maatschappelijk vastgoed van de gemeente Maasgouw.

De tijdelijke opdracht van het beheer van De Harmoniezaal in Linne en ondersteuning van de stichting i.o. afgerond. Hiervoor wordt incidenteel € 8.000 af geraamd. De huurinkomsten zijn in 2024 toegenomen. De huren worden bijgesteld met € 16.900. Naar aanleiding van de energiecrisis in 2022 waren de energiekosten in 2023 een stuk hoger. Daarom heeft de gemeente in haar begroting vanaf 2023 rekening gehouden met hogere energiekosten van € 137.900 bovenop de reguliere energiekosten. In de begroting van 2024 heeft SMBM al rekening gehouden met lagere energiekosten (wegens afsluiten nieuw contract). Hierdoor kan er incidenteel € 117.900 worden afgeraamd. De stijging van exploitatiekosten zorgt ervoor dat er structureel € 45.000 moet worden bijgeraamd. Per saldo wordt er incidenteel in 2024 € 97.800 afgeraamd en vanaf 2025 is er een structurele bijstelling nodig van € 28.100.

Doorontwikkeling Sociaal Wijkteam

structureel voordeel € 62.500

De coördinator/coach van het Sociaal wijkteam is inmiddels een jaar aan de slag om leiding te geven aan de doorontwikkeling van het Sociaal wijkteam. De focus ligt in eerste instantie op de ontwikkeling van het team. Er is inmiddels een kleiner maar hecht team van vaste medewerkers. Zij zijn in dienst van verschillende organisaties en worden gecoacht en aangestuurd door de coördinator voor wat betreft de gewenste werkwijze van het Sociaal wijkteam en hun rol in het team naast hun rol bij hun moederorganisatie. Voorbeelden waarop de coaching is gericht zijn: brede vraagverheldering en wat daarvoor nodig is, het gebruik maken van elkaars expertise, profilering van het sociaal wijkteam en het signaleren van veel voorkomende vragen waar mogelijk een collectief aanbod of voorziening in de sociale basis kan worden ontwikkeld. Er is wekelijks werkoverleg waar de medewerkers elkaar informeren en casuïstiek wordt besproken met als doel om de inwoners op de best mogelijke wijze te ondersteunen. Periodiek sluiten externe organisaties aan bij dit overleg om expertise te delen en om korte lijnen te hebben/behouden.

Er is een begeleidingsgroep Sociaal wijkteam geformeerd bestaande uit de managers van de netwerkpartners waar de medewerkers in dienst zijn. De coördinator koppelt in dit team terug over de voortgang van de doorontwikkeling en de knelpunten of verbeterpunten. Samen wordt besloten hoe hierop geacteerd wordt.

In juli is gestart met het uitvoeren van een cliënttevredenheidsonderzoek. Inwoners die contact hebben gehad met het Sociaal wijkteam worden gevraagd of ze hieraan medewerking willen geven. Inwoners die dit willen worden door de coördinator bevraagd over hun ervaring. Het is nog te vroeg om conclusies te trekken, maar de eerste resultaten zijn positief: inwoners voelen zich welkom en gehoord. Ze vinden het fijn dat een brede uitvraag gedaan wordt en dat meegedacht wordt over de meest passende oplossing voor hun vraag of probleem.

De volgende ontwikkeling staat op de planning: uitvoering geven aan Welzijn op Recept in een aantal huisartsenpraktijken. Daarnaast is er behoefte aan meer samenwerking met de klantmanagers Werk en Inkomen van MER SD. Samen wordt gezocht naar de best passende vorm hiervoor.

De inzet van de klantmanagers Wmo in het Sociaal wijkteam is tot voor kort apart gefinancierd vanuit het budget Sociaal wijkteam. Inmiddels is afgesproken dat het behoort tot de basisdienstverlening van MER SD. Dit is door het Servicecentrum verwerkt in Begrotingswijziging 2024-1. Het budget MER Sociaal Domein is hiervoor naar boven bijgesteld en niet als dekking meegenomen. Hierdoor kan dit bedrag nu worden afgeraamd.

Sociaal medische indicatie kinderopvang

budgettair neutraal

In sommige situaties kan kinderopvang noodzakelijk zijn voor het kind, zonder dat de ouder werkt. De sociale en/of medische noodzaak moet in dat geval aangetoond worden. De jeugdarts van de GGD, Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en het Sociaal wijkteam zijn degene die de noodzaak bepalen. Soms kan het zijn dat deze gezinnen geen of onvoldoende toeslag krijgen vanuit de Belastingdienst en kunnen zij via de Sociaal Medische Indicatie (SMI) vanuit de gemeente een bijdrage krijgen in de kosten voor de kinderopvang. De regeling kan preventief worden ingezet om duurdere jeugdzorg te voorkomen. De sociaal medische indicatie draagt bij aan een betere balans in draagkracht en draaglast in het gezin waarmee mogelijk geen of minder geïndiceerde (duurdere) jeugdhulp ingezet hoeft te worden. Het aantal aanvragen en de duur van de indicaties fluctueert. Momenteel hebben 14 gezinnen (19 kinderen) een sociaal medische indicatie. Dit zijn 3 gezinnen (5 kinderen) meer dan in 2023. Daarnaast zijn de kosten van de kinderopvang dit jaar fors gestegen en stijgen deze jaarlijks. Daarom is het huidige budget niet meer toereikend. We blijven de ontwikkelingen volgen en stellen voor om nu incidenteel € 50.000 bij te ramen voor 2024 en 2025. Dit kan budgettair neutraal ten laste van het budget Peuterprogramma Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Vluchtelingenwerk

incidenteel voordeel € 63.300

Het gros van de kosten van Vluchtelingenwerk mogen worden bekostigd vanuit de SPUK Inburgeringsvoorzieningen. Omdat deze SPUK voor 2024 ruim voldoende is, kunnen bijna alle kosten hier worden ondergebracht en is het budget eigen middelen niet nodig. Er kan € 63.300 worden afgeraamd. De enige kosten die niet onder de SPUK mogen worden bekostigd, is de cursus van de GGD aan statushouders, dit is echter een minimaal bedrag.

Specifieke Uitkering Integraal Zorg Akkoord 2024 (SPUK IZA)

incidenteel voordeel € 124.000

Alle gemeenten in de regio Noord- en Midden-Limburg kunnen initiatieven vanuit het sociaal domein, die een bijdrage leveren aan het toekomstbestendig maken van de gezondheidszorg in de regio tot een maximumbedrag declareren bij de gemeente Venlo. De gemeente Venlo is centrumgemeente en beheert de SPUK IZA middelen voor de regio. Op basis van het verdeelmodel kan de gemeente Maasgouw maximaal € 124.000 declareren. De beoogde initiatieven hadden allemaal al dekking in de begroting 2024. Dit betekent dat deze (eigen) middelen in 2024 niet

uitgegeven zullen worden. De onderstaande initiatieven zullen we tot het maximum bedrag declareren:

Budget beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie:

- Praktijk ondersteuner huisarts jeugd
- Ontmoeting voor mantelzorgers en inwoners met dementie
- Sociaal raadslieden of Streetcare
- Suicidepreventie
- Open over depressiviteit

Budget Re-integratie en participatievoorzieningen:

- Ontmoeten en ontwikkelen

Jaarlijks zal de bijdrage voor SPUK IZA opnieuw aangevraagd moeten worden. Het is nog niet duidelijk of het verdeelmodel gelijk blijft.

Onderwijsachterstandenbeleid en Voor- en Vroegschoolse Educatie

incidenteel voordeel € 120.000

De uitkering onderwijsachterstandsbeleid is in de afgelopen 7 jaar verhoogd van € 51.648 in 2018 naar € 283.299 in 2024. De looptijd van deze uitkeringen is steeds 4 kalenderjaren. De huidige looptijd eindigt per 31-12-2026. Opgebouwde reserves uit de tijdens de looptijd ontvangen uitkeringen worden echter teruggevorderd. Voor 2024 zal het restant onderwijsachterstandenbeleid naar verwachting € 170.000 bedragen. Van het totaal bedrag van € 170.000, wordt € 50.000 ingezet voor de stijging van kosten Sociaal Medische Indicatie kinderopvang. Het restant van € 120.000 kan derhalve voor 2024 worden afgeraamd bij het budget Peuterprogramma Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Budget beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie

incidenteel voordeel € 182.100

De post beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie bestaat uit het Maasgouwse aandeel van het regionale saldo dat resteert na bekostiging van de regionale taken. Dit aandeel is jaarlijks wisselend, omdat de regionale zorgvraag naar deze vormen van ondersteuning wisselend is en daarmee het restant ook. Ook zitten in de verdeelsleutel om het aandeel te bepalen een aantal parameters die gerelateerd zijn aan zorggebruik in de gemeente en de bevolkingssamenstelling. Het aandeel bedraagt in 2024: € 995.900. Daarnaast verwachten we vanuit de regionale middelen Integraal Zorg Akkoord (IZA) een bijdrage van € 44.000 op dit budget.

De verwachting is dat we in 2024 € 857.800 uitgeven aan de onderstaande taken:

- Bekostiging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Limburg Noord en bekostiging beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie OGGZ (uitgevoerd door regionale aanbieders).
- Projecten Toekomstbestendige zorg.
- Toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang SC MER.
- Voorzieningen en taken ten aanzien van mentale gezondheid en preventie.
- Pilots toekomstbestendige zorg, hervormingsagenda jeugd en integraal zorgakkoord;
- Extra inzet begeleiding individueel

- Inzet dagbesteding bij beschermd wonen
- Streetcare en POH jeugd en SOJ
- Communicatieadviseur

Het restant op deze post dat opgebouwd is vanwege het regionaal saldo en de bijdrage van het Integraal Zorg Akkoord zal naar verwachting in 2024 oplopen naar € 182.100. Dit incidentele voordeel wordt afgeraamd.

Bekostiging opvang ontheemden Oekraïne	incidenteel voordeel € 3.238.400

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Vluchtelingen

Processen en projecten die doorlopen in 2024	
Proces/Project	Status/ fase in oktober 2024
Verenigingsaccommodatie Wessem	In uitvoering, gereed 4 ^e kwartaal 2024.

Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar de bijlage voortgangsrapportage projecten najaar 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Huishoudelijke hulp	-260.000	-260.000	-	-
Huishoudelijke hulp tariefswijziging (vanaf 2025 stelpost indexering begroting 2025)	-	-200.000	-200.000	-200.000
Jeugdzorg algemeen (inzet reserve 2024 € 236.700)	-1.163.000	-198.000	-198.000	-198.000
Jeugdzorg algemeen (vanaf 2025 stelpost indexering Begroting 2025)	-	-250.000	-250.000	-250.000
Uitkeringen bijstand	147.100	-	-	-
Impulsregeling bewegen	37.500	17.500	17.500	17.500
Bijdrage Stichting Menswel Beheer Maasgouw	97.800	-28.100	-28.100	-28.100
Doorontwikkeling Sociaal Wijkteam	62.500	62.500	62.500	62.500
Vluchtelingenwerk	63.300	-	-	-
Specifieke Uitkering Integraal Zorg Akkoord 2024	124.000	-	-	-
Onderwijsachterstandenbeleid en Voor- en Vroegschoolse Educatie	120.000	-	-	-
Budget beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie	182.100	-	-	-
Opvang Oekraïners (zie par. vluchtelingen)	3.238.400	-	-	-
Verschillen < 25.000				
Reguliere subsidie Harmonieën	18.000	11.000	11.000	11.000
Inspectiekosten opvanglocaties	10.000	-	-	-
Muziekonderwijs	10.000	-	-	-
Participatie projecten	20.000	-	-	-
Laaggeletterdheid	12.200	-	-	-
Schuldenbeleid	20.000	-	-	-
Begeleiding groep	15.000	-	-	-
Eigen bijdrage maatwerkvoorzieningen	19.000	-	-	-
Aanschaffingen GPK	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Onderwijsbegeleiding	-22.800	-15.100	-15.100	-15.100
Overig	-49.800	-5.200	-12.100	7.700

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Budgettair neutraal				
Uitkeringen bijzondere bijstand	-	-	-	-
Sociaal medische indicatie kinderopvang	-	-	-	-
Afschrijving boekwaarde schoolgebouw Maaskei ivm verkoop (budgettair neutraal). Zie pr. 5 leefomgeving, wonen en economie	-716.700	-	-	-
Kosten leegstandsbeheer/camera toezicht De Maaskei (budgettair neutraal). Zie pr. 5 leefomgeving, wonen en economie	-50.000	-	-	-
Kosten Sociaal Domein (AU mei circ 2024) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie algemene dekkingsmiddelen)	-296.600	-	-	-
Kosten Sociaal Domein (AU september circ 2024) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie algemene dekkingsmiddelen)	-14.800	-121.700	-728.400	-731.300
Lijkschouwing GGD VRLN (adm). Zie pr. 1 algemeen bestuur	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Exploitatiebudget Beschermd wonen naar inhuur personeel SD (adm). Zie overhead	69.400	-	-	-
Salarisbudget naar inhuur personeel SD (adm). Zie overhead	162.300	-	-	-
Totaal generaal	1.824.900	-1.017.100	-1.370.700	-1.353.800

3.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed

Uitbreiding groen areaal

structureel nadeel € 30.000

Ons groen areaal is naar aanleiding van projecten, omvorming, gebiedsontwikkeling en overname van andere beheerders sterk gegroeid. Hierdoor zijn onze huidige onderhoudsbudgetten niet meer toereikend. Om ons groenonderhoud op het gewenste niveau te houden is er structureel een extra onderhoudsbudget nodig van € 30.000.

Enkele voorbeelden van de areaaluitbreiding groen zijn: gebied Leerkeven te Panheel, Klimopstraat te Maasbracht, Linnerpark te Linne, Kerkplein te Maasbracht.

Lagere toerekening rente aan investeringen riolering

incidenteel nadeel € 34.800

In 2024 worden minder rentekosten toegerekend aan riolering als gevolg van lagere investeringsvolume vervangingen riolering. De lagere rentekosten van € 34.800 komen ten laste van de exploitatie.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Uitbreiding groen areaal	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Voorziening riolering / lagere toerekening rente investeringen	-34.800	-	-	-
Energie (zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen)	250.000	-	-	-
Verschillen < 25.000				
Werkbedrijf / inhuur	15.000	-	-	-
Overig	-10.900	100	-100	-100
Budgettair neutraal				
Bijstelling loonkosten garantiebaan (budgettair neutraal). Zie overhead	39.500	-	-	-
Salarisbudget van Fysiek Domein naar BOR taakveld 2.1 (adm). Zie pr. 5 leefomgeving	-150.000	-	-	-
Salarisbudget naar inhuur personeel BOR verkeer (adm). Zie overhead	20.000	-	-	-
Totaal generaal	98.800	-29.900	-30.100	-30.100

3.5 Leefomgeving, wonen en economie

Isolatiegelden Actieplan Energietransitie 2022-2023

niet van toepassing

In april 2024 is de gemeentelijke isolatieaanpak van start te gaan. Inwoners van Maasgouw worden daarin financieel ondersteund bij het treffen van isolatiemaatregelen aan hun woning.

Er is een subsidie van maximaal € 750 beschikbaar voor eigenaar-bewoners van koopwoningen. Dit bedrag komt uit eigen middelen die beschikbaar zijn gesteld voor het Actieplan Energietransitie 2022-2023 van € 175.000. Om de isolatieaanpak voort te zetten in 2025 en het behandelen van de nieuwe subsidieaanvragen die nog steeds binnenkomen is het nodig het restant van deze middelen over te hevelen bij de opmaak van de jaarrekening 2024.

Daarnaast zijn er Rijksmiddelen beschikbaar voor de isolatieaanpak van € 269.416 (2 regelingen).

Er zijn in 2024 twee collectieve inkoopacties via de organisatie 'Winst uit je Woning' voor isolatiemaatregelen. De gemeentelijke subsidie is daarnaast ook beschikbaar voor inwoners die een isolatiemaatregel door een zelf gevonden isolatiebedrijf hebben laten installeren.

Deze subsidie loopt door in 2025, gelijk aan de declaratieperiode van de ontvangen Rijksmiddelen.

Het is niet gelukt dit bedrag eerder (geheel) te besteden, vanwege de onduidelijkheid die lange tijd bestond rondom het natuurvriendelijk isoleren en Soorten Management Plan (SMP). Daarbij moet een balans gevonden worden tussen enerzijds het beschermen van beschermde diersoorten en anderzijds het voordeel van isoleren. Inmiddels bestaat daarover meer duidelijkheid.

In de eerste prorap 2024 is reeds vermeld dat de gemeente € 1.265.021 aan gelden uit het Nationaal Isolatie Programma (NIP) toegewezen heeft gekregen. Deze gelden worden in een regionale isolatieaanpak besteed via RES Noord- Limburg. Daarbij worden eigenaren van woningen met slechte labels geholpen deze te verduurzamen. De aanpak moet in de tweede helft van 2025 van start gaan.

CDOKE-gelden

budgettair neutraal

In het kader van de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) ontvangt Maasgouw € 1.388.307 voor de jaren 2023, 2024 en 2025. In verband met een indexering is dat bedrag opgelopen naar in totaal € 1.449.948. De indexatie betreft € 61.641; voor het jaar 2024 € 40.909 en voor 2025 € 20.732. Bijstelling van de indexatie is alleen voor het jaar 2024. In de begroting 2025 is de indexatie 2025 reeds verwerkt.

De CDOKE-middelen kunnen worden ingezet voor onder andere salariskosten/apparaatskosten die via bv. projecten resulteren in een reductie van de CO₂-uitstoot.

De niet-bestede middelen worden bij de opmaak van de jaarrekening naar de balans geboekt en worden in 2025 weer ingezet.

Omschrijving	Bedrag
Uitkering 2023	458.609
Uitkering 2024	462.769
Indexatie 2024	40.909
Uitkering 2025	487.661
Totaal generaal	1.449.948

Kosten SC MER Omgevingsdienst en opbrengst Wabo leges

incidenteel voordeel € 475.500

Er is sprake van een piek in de Wabo-aanvragen . De daaruit voortvloeiende werkzaamheden binnen SC MER Omgevingsdienst (OD) leiden tot extra doorbelaste kosten van € 213.000 ten opzichte van de eerder geraamde gemeentelijke bijdrage van Maasgouw aan SC MER. De hogere gemeentelijke bijdrage is financieel vertaald in begrotingswijziging 2024-2 van SC MER (besluitvorming zienswijze in de raadsvergadering van 12 november 2024).

Tegenover deze meerkosten staan ook extra opbrengsten van Wabo-leges. In de Maasgouwse begroting zijn de legesopbrengsten structureel geraamd op € 311.500. Op basis van recente inzichten worden de inkomsten uit Wabo-leges voor 2024 (mede door een groot bouwproject van Tennet) indicatief geraamd op € 1.000.000. Per saldo is de meeropbrengst Waboleges € 688.500. Na verrekening van de meerkosten van de MER Omgevingsdienst (€ 213.000) resteert derhalve € 475.500 als positieve budgettaire bijstelling van de begroting 2024.

Amendement haalbaarheidsstudie overdekte parkeerplaatsen met PV panelen

niet van toepassing

Coöperatie Duurzaam Maasgouw (CDM) heeft samen met de gemeente locaties bekeken die in aanmerking komen zoals benoemd in het amendement. Parkeerplaatsen in de historische kernen zijn niet geschikt om te overdekken met PV panelen. Daarom is verder gezocht naar mogelijkheden in de buurt van de historische kernen. Inmiddels is voor de manege Thorn een SCE (Subsidie Coöperatieve Energieopwekking) aangevraagd en toegekend. Verder is CDM nog bezig met de analyse van 2 andere mogelijke projecten om dit ook te realiseren. De verdere uitwerking en de haalbaarheidsstudies voor deze 2 projecten zullen in 2025 worden uitgevoerd.

Er is een bedrag van € 30.000 beschikbaar in de reserve. De niet-bestede middelen in 2024 over te zetten naar 2025. Bij de opmaak van de jaarrekening 2024 wordt het restantbedrag verwerkt.

Reserve uitvoeringsprogramma regiovisie R&T**niet van toepassing**

In de Programmabegroting 2022 is € 38.000 opgevoerd voor het uitvoeringsprogramma van de regionale visie “Verbinden, vertellen en verrijken”. Van dit budget is € 15.000 ingezet voor het regioproject “Vitaal en Onderscheidend”. Tevens is € 1.000 ingezet voor de pre-operationele fase van het Limburgse dataportaal VTE (vrijtijdseconomie). Deze fase is nu afgerond en de operationele fase start in 2025. Voor de looptijd van 4 jaar draagt de gemeente Maasgouw hier jaarlijks € 5.250 aan bij. De totaalsom van € 21.000, wordt ten laste gebracht aan dit budget. Om deze reden dient het restantbudget gereserveerd te blijven tot en met 2028.

Leges ruimtelijke ordening**incidenteel voordeel € 75.000**

Er is sprake van een piek in de Wabo-aanvragen. De daaruit voortvloeiende werkzaamheden hebben ook betrekking op het beoordelen van mogelijke haarkbaarheid van bouwplannen. Deze worden eerst aan een toets binnen het bestemmingsplan onderworpen. De kosten van deze toetsen en voorbesprekingen leiden tot fors hogere legesinkomsten RO. Deze stellen we incidenteel hoger bij met € 75.000.

Bijstelling 2^e begrotingswijziging MER OD BOA**incidenteel voordeel € 45.000**

In de raadsvergadering in februari 2024 is er budget van € 85.000 beschikbaar gesteld voor extra BOA capaciteit binnen de MER OD. De invulling van deze vacature heeft later plaatsgevonden, waardoor er maar € 40.000 nodig is in 2024. Daardoor is er in 2024 een incidenteel voordeel van € 45.000.

Verkoop van gronden en gebouwen**budgettair neutraal**

Jaarlijks zijn er opbrengsten grondverkoop en verkoop van gebouwen. In 2024 zijn er enkele percelen verkocht alsook een schoolgebouw. Van deze verkoopopbrengsten (€ 926.200) dient eerst de boekwaarde (€ 716.600) afgewaardeerd te worden, met name van een schoolgebouw. Ook zijn kosten gemaakt tijdens de leegstand van dit gebouw met name bewakingskosten (€ 50.000) en verkoopkosten (€ 35.000). Na aftrek hiervan is er een boekwinst van afgerond € 124.600. Volgens bestaand beleid wordt deze boekwinst aan de reserve ontwikkelingsbedrijf toegevoegd. Hierdoor verloopt dit budgettair neutraal

Capaciteit woonwagendstandplaatsen**niet van toepassing**

Er is een opdracht om nieuwe woonwagendstandplaatsen te realiseren. In de begroting 2023 is hiervoor een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld. In eerste instantie komen de reeds bestaande woonwagendlocaties hiervoor in aanmerking. Omdat de planfase langer duurt dan gedacht is het wenselijk om het beschikbaar gestelde budget uit 2023 nog eenmaal over te hevelen naar 2025. Het restant budget van € 30.000 dan ook beschikbaar te houden voor 2025. Naar verwachting zal het budget in 2025 volledig worden aangewend.

Processen en projecten m.b.t. wonen en volkshuisvesting die doorlopen in 2024	
Proces/Project	Status/ fase in oktober 2024
Woningbouw Ruimte voor Ruimte Bosserhofsveld Maasbracht	In voorbereiding
Woningbouw Sint Anna-terrein Heel	In uitvoering
Woningbouw Linne Zuid-Oost / Linnerpark	In uitvoering
Woningbouw Op de Konie Stevensweert	In uitvoering
Woningbouw Krijtenberg Beegden	In uitvoering
Uitbreiding woonwagenstandplaatsen	In voorbereiding

Processen en projecten m.b.t. overige projecten die doorlopen in 2024	
Proces/Project	Status/ fase in oktober 2024
Fun Beach Panheel (aanpak parkeerproblematiek)	In uitvoering
Groenimpuls Maasgouw	In voorbereiding

Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar de bijlage voortgangsrapportage projecten najaar 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bijstellen Wabo leges i.r.t. bijdrage MER	475.400	-	-	-
Bijstelling 2e begrotingswijziging MER OD BOA	45.000	-	-	-
Leges RO toetsing Bestemmingsplannen	75.000	-	-	-
Verschillen < 25.000				
Opbrengsten parkeergelden	20.000	20.000	20.000	20.000
Belastingen over eigen gronden	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Gemeentereiniging / afvalstoffenheffing	-15.300	-	-	-
Coördinator omgevingswet	12.000	-	-	-
Erfpacht canon Leerke Ven	-11.700	-	-	-
Overig	20.100	5.900	5.900	5.900
Budgettair neutraal				
Isolatiegelden Actieplan Energietransitie 2022-2023	-	-	-	-
NIP gelden gemeentelijk isolatieplan (inzet BR claim € 175.000)	-	-	-	-
CDOKE-gelden				
Verkoop van gronden en gebouwen (budgettair neutraal). Zie pr. 3 sociaal domein	801.700	-	-	-
Aankoopkosten gronden (budgettair neutraal). Zie pr. 3 sociaal domein	-35.000	-	-	-
Uitvoering omgevingswet (AU mei circ 2024) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie algemene dekkingsmiddelen)	-114.200	-	-	-
Digitaal stelsel omgevingswet bijdrage (gekort op AU) (AU september circ 2024) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie algemene dekkingsmiddelen)	14.800	-	-	-
Wet betaalbare huur (AU september circ 2024) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie algemene dekkingsmiddelen)	-	-28.800	-24.400	-13.400
Groenimpuls (adm). Zie pr. 1 algemeen bestuur en bedrijfsvoering	-90.100	-	-	-
Diverse mutaties (inhuur)personeel (adm). Zie overhead	56.100			
Diverse mutaties (inhuur)personeel (adm). Zie pr. 4 BOR	150.000			
Totaal generaal	1.386.800	-19.900	-15.500	-4.500

3.6 Gebiedsontwikkelingen

Gebiedsvisie havengebied Maasbracht

incidenteel nadeel € 75.000

De kosten voor het opstellen van de Gebiedsvisie Havengebied Maasbracht bedragen € 93.450. Er is een startfactuur van 50% ontvangen voor een bedrag van € 46.725. De tweede 50% ad € 46.725 dient nog in rekening te worden gebracht. De kosten voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma van deze gebiedsvisie worden geraamd op € 25.000. De oplevering van het uitvoeringsprogramma is gepland in Q2 2025. De opdracht hiervoor wordt in 2024 gegeven.

Het beschikbare budget 2024 voor het programma gebiedsontwikkelingen is niet meer toereikend om deze uitgaven af te dekken. Om bovenstaande kosten te betalen dient er € 75.000 te worden bijgesteld.

Gebiedsontwikkelingen	Status/ fase in oktober 2024
Land van Thorn-Maasresidence	In uitvoering
Thorn – Meersveld – Wessem	In voorbereiding
Vakantieparken	In uitvoering
Woon-zorg cluster Heel	In voorbereiding
Clauscentrale Maasbracht	In voorbereiding
Havengebied Maasbracht	In uitvoering
Centrumvisie Heel	In voorbereiding

Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar de bijlage voortgangsrapportage gebiedsontwikkelingen najaar 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Gebiedsontwikkelingen Havenvisie Maasbracht	-75.000	-	-	-
Verschillen < 25.000				
Exploitatiebijdrage ontwikkelingen Heel	17.400	-	-	-
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	-57.600	-	-	-

4. Financiële overzichten

4.1 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene uitkering gemeentefonds	incidenteel voordeel 2024 € 214.500
	incidenteel voordeel 2025 € 358.500
	incidenteel voordeel 2026 € 219.100
	incidenteel nadeel 2027 € 64.000
	incidenteel nadeel 2028 € 40.300

Decembercircular 2023

De mutaties van de decembercircular 2023 voor het jaar 2024 zijn nog niet in de 1^e prorap 2024 verwerkt. Dit betreft een incidenteel voordeel van € 16.700. Dit voordeel heeft betrekking op het algemeen deel en is ontstaan door het saldo van een mutatie in de uitkeringsfactor en door hoeveelheidsverschillen.

Meicircular 2024

De Meicircular 2024 is voor het jaar 2024 nog niet verwerkt in begroting. Hieronder volgt een toelichting op de uitkomsten van de Meicircular (t.o.v. de decembercircular 2023).

Omschrijving	Begroting €	Meicircular €	Bijstelling €
Algemeen deel	45.796.600	46.651.400	854.800
Sociaal domein deel	2.455.400	2.455.600	200
Totaal	48.252.000	49.107.000	855.000

Deze bijstelling is op hooflijnen het gevolg van:

Omschrijving	€
Accres/uitkeringsfactor/hoeveelheidsverschillen	-504.000
Incidentele compensatie (opschalingskorting)	832.000
Afrekening BCF-plafonds 2023	246.000
Taakmutaties	29.000
Integratie en doeluitkeringen	160.000
BCF stelpost	92.000
Totaal	855.000

Met een aantal onderwerpen is aan de uitgavenkant ook al rekening gehouden in deze prorap.

Omschrijving	€
Einde lening inburgeringsplicht	1.600
WMO hulpmiddelen	6.700
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	32.900
Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen	3.400
Participatie (Integratie Uitkering) (doorbetaling aan Westrom)	217.200
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	33.000
Loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	1.900
Uitvoeringskosten Omgevingswet	114.200
Totaal	410.900

Per saldo bedraagt de extra inkomst uit de Meicirculaire 2024 € 444.100 (€ 855.000 -/- € 410.900). De bijstelling van 2025 e.v. jaren maakt onderdeel uit van de financiële foto van de Programmabegroting 2025.

Septembercirculaire 2024

De Septembercirculaire 2024 wordt in deze Prorap verwerkt inclusief de structurele bijstelling 2025 t/m 2028. De totale uitkering na doorrekening van de Septembercirculaire 2024 ten opzicht van de Meicirculaire 2024 en de daarbij behorende bijstelling is weergegeven in onderstaande tabel:

Omschrijving	2024 €	2025 €	2026 €	2027 €	2028 €
September-circulaire 2024	48.860.700	50.414.100	48.092.200	47.931.200	48.029.700
Meicirculaire 2024	49.107.000	49.963.100	47.220.000	47.405.100	47.448.500
Bijstelling	- 246.300	451.000	872.200	526.100	581.200

Deze bijstelling voor 2024 is op hooflijnen het gevolg van:

Omschrijving	€
Accres/uitkeringsfactor/hoeveelheids- en afrekenverschillen	-32.300
Bijstelling woz-waarden o.b.v. actuele gegevens CBS	-276.000
Afrekening BCF-plafond 2024	31.000
Taakmutaties	-14.000
Integratie en doeluitkeringen	45.000
Totaal	-246.300

Voor groot deel van de extra gelden die ontvangen worden staan uitgaven tegenover. Met de volgende uitgaven moet rekening worden gehouden:

Omschrijving	2024 €	2025 €	2026 €	2027 €	2028 €
Alleenverdieners problematiek	12.300				
Digitaal stelsel omgevingswet bijdrage	-14.800				
Einde lening inburgerings-plichtig (ELIP)	2.500				
WSW bijdrage aan Westrom		16.400	16.000	15.500	14.100
Wet Betaalbare huur		28.800	24.400	13.400	10.700
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)		5.300	5.200	5.300	5.300
Openbare bibliotheken		100.000	100.000		
Wet op de lijkbezorging			4.400	4.400	4.500
Indexatie WMO demografie			107.100	210.500	311.900
Besparing jeugd terugdraaien			500.000	500.000	500.000
Totaal	0	150.500	757.100	749.100	846.500

Per saldo is er geen extra inkomst vanuit de Septembercirculaire 2024 voor 2024, maar een bijstelling van negatief € 246.300. Voor 2025 bedraagt het een positieve bijstelling van € 300.500, voor 2026 een positieve bijstelling van € 115.100, voor 2027 een negatieve bijstelling van € 223.000 en voor 2028 een negatieve bijstelling van € 265.300.

Totaaloverzicht bijstelling over 2024

Omschrijving	€
Decembercirculaire 2023	16.700
Meicirculaire 2024	444.100
Septembecirculaire 2024	-246.300
Totaal	214.500

Stelpost correctie als gevolg van revisie CBS

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft abusievelijk in de accresberekening 2025-2029 de CBS-revisie van afgelopen zomer niet meegenomen. Het doorvoeren van de CBS-revisie leidt tot een hogere bbp-index voor 2025-2029 dan waarmee in de Septembecirculaire 2024 is gerekend. Dit betekent dat er (voor het volume- accres) meer geld ontvangen zal worden door de gemeenten. In de Septembecirculaire 2024 zijn de accressen voor het eerst geactualiseerd op basis van de nieuwe bbp-systematiek, waarbij het Gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlandsproduct volgt. Geadviseerd wordt om het budgettair effect meerjarig nu op te nemen met een stelpost. De stelpost voor het bedrag dat gemeente Maasgouw nog zal ontvangen op basis van de correctie van het volume accres is per jaar:

Omschrijving	2025 €	2026 €	2027 €	2028 €
Stelpost correctie accres oktober 2024	58.000	104.000	159.000	225.000
Bijstelling (voordeel)	58.000	104.000	159.000	225.000

Toeristenbelasting

incidenteel voordeel 2024 € 51.300

De aangiftes toeristenbelasting worden achteraf per kwartaal gedaan door de ondernemers. Op basis daarvan wordt dan achteraf een aanslag toeristenbelasting door BsGW opgelegd en ontvangen wij de opbrengsten ook achteraf. Op het einde van het jaar moeten we jaarlijks een inschatting maken hoeveel toeristenbelasting we nog gaan ontvangen over het voorgaande jaar. Dit leidt tot positieve of negatieve afrekeningsverschillen in het daaropvolgende jaar. Aan het einde van 2023 was er sprake van opbrengsten over Q3 2023, Q4 2023 en het forfait. De afrekening m.b.t. het forfait vindt pas plaats in Q2 van het jaar opvolgend op het belastingjaar. In Q2 2024 wordt het forfait 2023 afgerekend. Tevens was de opbrengst Q3 2023 nog niet bekend in Q4 2023 door problemen in de beginfase van het gebruik van het nieuwe pakket bij BsGW.

Er is nu gebleken dat er een positief afrekeningsverschil in 2024 is over 2022 (€ 2.300) en 2023 (€ 49.000). Totaal voordeel opbrengsten toeristenbelasting over voorgaande jaren in 2024 bedraagt € 51.300.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bijstelling AU 2024 mei circulaire + september circulaire / Post onvoorzien	214.500	300.500	115.100	-223.000
Stelpost accres revisie CBS	-	58.000	104.000	159.000
Bijstellen baten toeristenbelasting	51.300	-	-	-
Verschillen < 25.000				
Creditrente rekening courant	21.400	-	-	-
Bijstellen baten OZB niet woningen eigenaren	20.000	-	-	-
Overig	2.100	-	-	-
Budgettair neutraal				
Bijstelling AU 2024 mei circulaire + september circulaire/ (is budgettair neutraal. Zie pr. SD)	311.400	121.700	728.300	731.200
Bijstelling AU 2024 mei circulaire + september circulaire (is budgettair neutraal. Zie pr. FD)	99.400	28.800	24.400	13.400
Bijstelling AU 2024 mei circulaire + september circulaire (is budgettair neutraal. Zie pr. DV)	0	-	4.400	4.400
Stelpost indexering (is budgettair neutraal. Jeugdzorg)	0	250.000	250.000	250.000
Totaal generaal	720.100	759.000	1.226.200	935.000

4.2 Overhead

Onderhoud functieboek

structureel nadeel vanaf 2025 € 57.500

Gemeente Maasgouw voert om het jaar een onderhoudsronde uit op de functies die in de voorgaande periode in taken gewijzigd zijn en daardoor mogelijk een andere waardering behoren te krijgen conform de HR21 systematiek. In 2024 stond geen reguliere onderhoudsronde gepland, maar is vanwege een aantal specifieke vraagstukken een extra onderhoudsronde gedaan. Door het afschaffen van de functie van adjunct-directeur heeft het MT als geheel een andere positie gekregen. In de praktijk wordt dit al langere tijd zo uitgevoerd qua besluitvorming en aansturing van de organisatie. Daarnaast is er op het gebied van de beleidsfuncties in het verleden gekozen voor een generieke functie en wordt in de praktijk gezien dat taakvelden qua complexiteit toch wel enorm kunnen verschillen. Om recht te blijven doen aan de praktijk zijn alle beleidsfuncties daarom ook in onderhoud genomen. Ook omdat eventuele ontstane differentiatie de gemeente een aantrekkelijkere positie op de arbeidsmarkt zou kunnen geven. De consequenties bij de beleidsfuncties blijken beperkt te zijn tot een aantal functies die hoger gewaardeerd worden. De teammanagersfunctie wordt een schaal hoger ingeschaald. De incidentele kosten in 2024 worden binnen het totale personele budget worden opgevangen. De structurele kosten vanaf 2025 bedragen € 57.500.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Aanpassing formatieplan en onderhoudsronde functieboek 2024	0	-57.500	-57.500	-57.500
Verschillen < 25.000				
Ondernemersdatabase	-5.000	-10.000	-10.000	-10.000
Overig	-23.500	-5.700	-5.700	-5.700
Budgettair neutraal				
Aanpassen loonkosten garantiebaan (zie pr. 4 BOR)	-39.500	-	-	-
Exploitatiebudget Beschermd wonen naar inhuur personeel SD (adm). Zie pr. 3 sociaal domein	-69.400			
Salarisbudget naar inhuur personeel SD (adm). Zie pr 3 sociaal domein	-162.300			
Salarisbudget naar inhuur personeel BOR verkeer (adm). Zie pr. 4 BOR	-20.000			
Diverse mutaties (inhuur)personeel (adm). Zie pr. 5 leefomgeving, wonen en economie	-56.200			
Totaal algemeen	-375.900	-73.200	-73.200	-73.200

4.3 Onvoorzien

Onvoorzien incidenteel

incidenteel voordeel € 25.000

Jaarlijks is in de begroting een bedrag van € 25.000 opgenomen voor onvoorziene incidentele uitgaven. In geval van calamiteiten of onvoorziene omstandigheden kan het college hier rechtstreeks over beschikken. Nu het jaar 2024 ten einde loopt en het budget tot dusver niet is aangewend, wordt voorgesteld deze post voor 2024 af te ramen. Indien zich in de laatste maanden nog onvoorziene kosten tot dit bedrag voordoen, zal dit in de jaarrekening 2024 tot uitdrukking komen.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Onvoorzien incidenteel vrijval 2024	25.000	-	-	-
Verschillen < 25.000				
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	25.000	-	-	-

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2021-2024 is afgesproken dat in de Proraps over de ontwikkeling van de risico's wordt gerapporteerd en welke impact dit heeft op de (incidentele en structurele) weerstandsratio. Bij de 1^e Prorap 2024 is verwezen naar de meest actuele risico-inventarisatie zoals opgenomen in de jaarrekening 2023.

Ook recent zijn in het kader van de samenstelling van de Programmabegroting 2025 de actuele risico's en het weerstandsvermogen geïnventariseerd. Deze inventarisatie is ten tijde van de 2^e Prorap 2024 nog steeds actueel. Voor een volledige inventarisatie van de risico's en weerstandscapaciteit wordt dan ook verwezen naar paragraaf 5.2 van de Programmabegroting 2025.

De ontwikkeling van de weerstandsratio is in onderstaande tabel weergegeven.

Incidentele weerstandsratio				
	Begroting 2023 (nov 2022)	Begroting 2024 (nov 2023)	Jaarrekening 2023 (juli 2024)	Begroting 2025 (nov 2024)
Incidentele weerstandscapaciteit	23,7 mln	29,5 mln	27,8 mln	21,8 mln
Incidentele risico's	0,9 mln	1,2 mln	0,8 mln	22,5 mln
Incidentele weerstandsratio	25,1	24,7	37,1	1,0

Uit bovenstaande tabel kan worden afgelezen dat de incidentele weerstandscapaciteit in de afgelopen periode aanvankelijk toeneemt, maar vervolgens terugloopt. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de toevoeging van het batig rekeningsaldo 2023 en de vrijval van bestemmingsreserves aan de algemene reserve. Daarnaast vinden onttrekkingen uit de algemene reserve plaats voor diverse bestemmingen (gemeenschapsaccommodaties, onderwijshuisvesting). De toename in de incidentele risico's kan voornamelijk worden toegeschreven aan potentiële kosten die voortvloeien uit het integraal huisvestingsplan onderwijs (€ 19,8 mln), de toegenomen risico's in het sociaal domein (afgerond € 1 mln) en woonwagendplaatsen (€ 1 mln). Het risico bezwaarschrift rioolheffing (€ 46.000) is komen te vervallen door een rechterlijke uitspraak medio 2024). een mogelijk tekort op de BUIG-inkomsten (€ 1 mln; 70% kans; € 700.000) en afwikkeling van de FLO-gelden VRLN (€ 70.000). Daar staat tegenover het vervallen van het risico van borgstelling OML (€ 86.000), kosten handhaving Edelchemie (€ 100.000) en verlofsaldo (€ 36.000). De ontwikkeling van de weerstandsratio is per saldo een resultante van bovenstaande mutaties. M.n. de huisvestingskosten voor onderwijsaccommodaties zullen (indien concreet aan de orde) financieel vertaald moeten gaan worden in toekomstige meerjarenramingen.

Structurele weerstandsratio				
	Begroting 2023 (nov 2022)	Begroting 2024 (nov 2023)	Jaarrekening 2023 (juli 2024)	Begroting 2025 (nov 2024)
Structurele weerstandscapaciteit	2,3 mln	4,4 mln	2,4 mln	2,3 mln
Structurele risico's	2,8 mln	1,7 mln	1,4 mln	0,9 mln
Structurele weerstandsratio	0,8	2,6	1,7	2,4

De structurele weerstandsratio is toegenomen zoals blijkt uit de tabel. Ook deze ratio is een resultante van de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit versus de geïnventariseerde structurele risico's

De weerstandscapaciteit is nagenoeg gelijk gebleven.

De afname in de structurele risico's worden verklaard doordat een aantal geïnventariseerde risico's in de jaarrekening 2023 met betrekking tot jeugdzorg inmiddels budgettair zijn vertaald in de meerjarenbegroting.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaallasten

incidenteel voordeel € 394.200

Kapitaallasten hebben betrekking op afschrijvingen die over de investeringen worden berekend. Peildatum voor berekening van kapitaallasten is 1 januari en worden berekend vanaf het eerste jaar na oplevering van de volledige investering. De bijstelling kapitaallasten gaat over de diverse programma's heen en wordt hier in totaliteit verantwoord omdat het een veelheid aan posten betreft. De posten worden individueel in de administratie op het juiste programma verantwoord. De grootste positieve bijstellingen hebben betrekking op investeringen in lichtmasten (vanuit het MIP2023) en het cultuurhuis Wessems (inclusief sporthal). De meevallers in kapitaallasten van deze specifieke posten bedragen respectievelijk € 87.000 en € 170.000. Ná de actualisatie blijkt dat de onderuitputting in totaal € 394.200 is.

Openbare verlichting Don Boscopein Heel

bijstelling krediet 2024 (per saldo) -/- € 10.000
structureel voordeel kapitaallasten vanaf 2026 (per
saldo) € 1.500

In juni 2024 is de aanbesteding op de markt gezet voor het vervangen van de openbare verlichting op het Don Boscopein te Heel. De uitkomst van de aanbesteding is € 101.400 groot. Dat is meer dan begroot waardoor er een tekort van € 40.000 is op het krediet. De extra kapitaallasten (afschrijvingstermijn masten 40 jaar) bedragen € 1.000 vanaf 2026.

Op het krediet van de armatuurvervanging OVL kan nu al € 50.000 op het krediet vrijvallen door een gunstige uitkomst bij de aanbesteding. Hierdoor is er een voordeel op de kapitaallasten (afschrijvingstermijn armaturen 20 jaar) van € 2.500 vanaf 2026.

Per saldo is er een incidenteel voordeel van € 10.000 op de kredieten en een structureel voordeel op de kapitaallasten van € 1.500 vanaf 2026.

Maatregelen en certificering speeltoestellen

incidenteel nadeel 2024 € 5.000
bijstelling krediet 2024 € 25.000
structureel nadeel kapitaallasten
vanaf 2026 € 1.700

In samenspraak met een Aangewezen KeuringsInstantie (AKI) zijn alle speeltoestellen in onze openbare ruimte op veiligheid en wet- en regelgeving gecontroleerd. Daarnaast zijn de dossiers van de speeltoestellen gecontroleerd op hun volledigheid. Voor de keuringen wordt € 5.000 incidenteel bijgeraamd ten laste van de exploitatie.

In de rapportage voortkomend uit deze controle, zijn enkele aandachtspunten en vervolgcacties geconcludeerd welke wij willen opvolgen. Voor de aanpassingen en vervanging van enkele speeltoestellen wordt € 25.000 bijgeraamd op een bestaand krediet. De extra kapitaallasten (afschrijvingen) bedragen € 1.700 vanaf 2026 ten laste van de exploitatie.

Oude kern Stevensweert Fase 2

**bijstelling krediet 2024 (per saldo) -/- € 30.000
structureel voordeel kapitaallasten vanaf 2025 (per
saldo) € 1.000**

Het project Oude Kern Stevensweert fase 2 is inmiddels afgerond en heeft een positief financieel resultaat opgeleverd. Enkele afrekeningen moeten nog volgen. Vooruitlopend hierop willen we al een bedrag van € 200.000 laten vrijvallen. Bij de jaarrekening 2024 hebben we het definitieve financiële beeld waar we mogelijk nog een bedrag kunnen laten vrijvallen.

Een deel van dit positieve resultaat (€ 200.000) willen we gebruiken voor het aanvullen van de kredieten Fun Beach en Blauwe Ader Heel fase 1 (zie tekst Blauwe Ader en Fun Beach). Per saldo valt er een krediet van € 30.000 vrij en is dit een voordeel op de kapitaallasten van € 1.000 vanaf 2025.

Blauwe Ader Heel fase 1**budgettair neutraal**

Door tegenvallende aanbesteding van de Blauwe Ader Heel fase 1 is er voor aanvang van het project geen post onvoorzien resterend in het projectbudget. De ervaring leert dat dit wel nodig is gezien de omvang en complexiteit van het project. Bij het project Stevensweert fase 2 kan er in totaal € 200.000 (60% GRP en 40% wegen) vrijvallen. Het overschot van riolering, € 120.000, hevelen wij over naar het project Blauwe Ader Heel fase 1, zodat er daar ruimte is voor onvoorziene zaken in de uitvoer van het project. De uitvoering is half oktober 2024 gestart.

Parkeerterrein Fun Beach**budgettair neutraal**

De oplevering van werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van de realisatie van het parkeerterrein Fun Beach inclusief alle bijbehorende werkzaamheden heeft plaatsgevonden. De aannemer heeft nog enkele herstel- en afwerkpunten af te handelen: dat zal op korte termijn gebeuren.

Daarnaast worden er nog twee kleine, bijkomende werkzaamheden uitgevoerd, om enkele zaken te optimaliseren. Zo wordt bijvoorbeeld:

- het aangelegde toegangspad naar de beregeningsput van de aangrenzende agrariër aangepast zodat het water beter weg kan (€ 2.500);
- de duiker onder de Rietkamp vergroot zodat het water daar beter door kan stromen en niet voor overlast op de aangrenzende landbouwpercelen zorgt (€ 7.200).

Ook is er een bijbetaling (€ 4.350) aan de orde op de aangekochte grond voor het parkeerterrein: in de koopovereenkomst is opgenomen dat, wanneer bij inmeting van de definitieve situatie blijkt dat er méér vierkante meters zijn aangekocht dan in de koopovereenkomst zijn vermeld, deze extra oppervlakte verrekend zal worden. Voor een van de twee agrariërs is dit aan de orde.

Daarnaast is er € 35.000 uitgegeven aan poorten en slagbomen. Wij hebben de erfpachter in de erfpachtovereenkomst de verplichting opgelegd om het terrein buiten openingstijden af te sluiten. Om aan die verplichting invulling te kunnen geven, moeten er uiteraard wel deugdelijke poorten en slagbomen aanwezig zijn. Deze waren niet in het bestek bij de aannemer opgenomen, maar zijn abusievelijk niet meer los meegenomen in de herberekening van het krediet.

De definitieve eindafrekening van het project kan midden 2025 worden opgesteld, als alle werkzaamheden zijn uitgevoerd en afgerekend en de onderhoudstermijn op het werk is afgelopen. In totaal verwachten we dat de definitieve kosten het beschikbare krediet circa € 50.000 zullen overschrijden.

Bij het project Stevensweert fase 2 kan er in totaal € 200.000 (60% GRP en 40% wegen) vrijvallen. Van het overschot (€80.000) van wegen willen we € 50.000 overhevelen naar het project Parkeerterrein Fun Beach Panheel.

Overschot energiekosten

incidenteel voordeel € 250.000

In 2023 en 2024 zijn de energiebudgetten eenmalig met € 420.000 per jaar bijgesteld.

Bij de jaarrekening 2023 was er sprake van een incidenteel overschot van ca. € 127.000 op de totale energiebudgetten.

In 2024 zijn de (energie)tarieven verder gedaald. Derhalve stellen we in deze Prorap alvast de energiebudgetten voor 2024 incidenteel naar beneden bij met € 250.000 ten gunste van de exploitatie. Deze bijstelling betreft een inschatting, in de jaarrekening 2024 worden de definitieve afrekeningen verwerkt.

Eventuele structurele bijstellingen van energiebudgetten vanaf 2025 vinden (indien aan de orde) in een volgende Prorap plaats.

Hieronder een overzicht van het totale incidentele voordeel per programma:

	Overschot €
Programma sociaal domein	60.000
Programma beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	95.000
Programma leefomgeving, wonen en economie	45.000
Programma overhead	50.000
Totaal	250.000

5.3 Vluchtelingen

Opvang ontheemden Oekraïne

incidenteel voordeel € 3.238.400

Op basis van de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne vergoedt het rijk de gemeentelijke kosten voor de opvang van Oekraïners. De vergoeding gebeurt op basis van een Specifiek Uitkering (SPUK) en wordt door gemeenten verantwoord via hun eigen jaarrekening. Ook voor het jaar 2024 is geen terugbetalingsverplichting aan het rijk van toepassing. De minister komt ook dit jaar wel met een verzoek om het teveel ontvangen bedrag terug te storten. Over het jaar 2022 hebben hier 9 gemeenten gehoor aan gegeven. Hoeveel gemeenten dit voor 2023 hebben gedaan is nog niet bekend.

In 2022 en 2023 zijn de inkomsten die wij ontvangen van het Rijk ook als uitgaven begroot (budgettair neutraal) en werd het (forse) voordelig saldo in de jaarrekening verantwoord. Voor 2023 was dit een totaal voordeel van € 3.514.100, waarbij voor een bedrag van € 1.314.100 een bestemmingsreserve vluchtelingen is gevormd en het restant ten gunste van de Algemene reserve is gebracht. Dit jaar doen wij in deze Prorap een voorschot nemen op het te verwachten positieve resultaat. De definitieve afrekening vindt plaats in de jaarrekening 2024.

In juni 2024 is er een nieuwe aanvraag gedaan voor een bijdrage voor het 1e half jaar 2024. De grondslag voor de bijdrage is het aantal Oekraïners dat wij als gemeente opvangen (per bed/ per dag) met een normbedrag van € 61. Bij besluit van 20 juni 2024 is een bedrag van € 2.821.900 ontvangen van het rijk. Voor het 2e half jaar van 2024 heeft in september een aanvraag en toekenning plaatsgevonden voor een bedrag van € 2.755.900. De aanvraag voor het 2e halfjaar is gebaseerd op de cumulatief aantal gerealiseerde bedden per september met een doorrekening tot het einde van het jaar.

Hieronder de verwachte inkomsten en uitgaven over het gehele jaar 2024. Hier is rekening gehouden met de werkelijk gemaakte kosten t/m september en is voor de rest van jaar een aanname gedaan o.b.v. uitgaven die nu reeds bekend zijn. De totale kosten voor 2024 zijn naar verwachting € 2,2 miljoen (exclusief inhuur personeel).

Omschrijving	Bedrag €
Beschikking 1e half jaar 2024 (inkomsten)	2.821.900
Beschikking 2e half jaar 2024 (inkomsten)	2.755.900
Geboekte uitgaven t/m september 2024	-/- 1.220.200
Verwachte uitgaven restant 2024	-/- 979.800
Verwachte uitgaven inhuur personeel 2024	-/- 139.400
Totaal verwacht overschot 2024	3.238.400

Wederom verwachten wij dus een overschot op de bijdrage die wij van het Rijk ontvangen. Dit heeft een aantal oorzaken:

- De werkzaamheden m.b.t. vluchtelingen doen wij zo veel mogelijk met eigen mensen in de organisatie waardoor de lijnen kort zijn en er efficiënt kan worden gewerkt. Bij andere gemeenten is bijvoorbeeld besloten om het ontvangen bedrag in zijn geheel aan een welzijnsorganisatie door te betalen en deze organisatie alle werkzaamheden hier omtrent te laten uitvoeren.
- De salariskosten van de eigen mensen zijn in de personeelsbegroting opgenomen en komen niet ten laste van dit budget. Het tijdelijk personeel dat wij inhuren om werkzaamheden uit te voeren die anders zouden blijven liggen komen daar waar nodig wel t.l.v. dit budget.

- De inzet van Stichting Vluchtelingenwerk zorgt ook voor een efficiënte inzet van middelen. Vluchtelingen hebben een direct aanspreekpunt waardoor snel en doelmatig kan worden gehandeld.
- De plaatsing van gevluchte Oekraïners binnen onze gemeente verloopt goed. Budgettair spreken wij een maximumbedrag van € 25 per bed per dag af. Dit is een prijs waarbij voldoende aanbod is voor huisvesting binnen onze gemeente.

Volwassen ontheemden met inkomen gaan in de gemeentelijke opvang een eigen bijdrage betalen voor die opvang. Deze bijdrage kan vanaf 1 juli 2024 worden opgelegd, gemeenten hebben echter de mogelijkheid om binnen een half jaar hier naar toe te werken en te starten met innen van een eigen bijdrage per 1 januari 2025. In het tweede halfjaar van 2024 is in samenwerking met de andere MER gemeenten en SC MER SD gewerkt aan de implementatie van deze nieuw taak inning eigen bijdrage ontheemden Oekraïne zodat wij per 1 januari 2025 kunnen starten met de inning van de eigen bijdrage. De hoogte van de kosten (in 2024) voor de implementatie zijn naar verwachting € 50.000. Dit bedrag is in het overzicht hierboven opgenomen in het bedrag van € 979.800.

De hoogte van de bijdrage is een vast bedrag voor gas, water en elektra (GWE) van € 105 per maand per volwassen ontheemden. Dus per gezin (al dan niet met kinderen) is de bijdrage maximaal € 210. Bij locaties waar maaltijden standaard worden verzorgd komt een bijdrage voor catering bovenop de bijdrage voor GWE. Binnen onze gemeente is dit laatste niet aan de orde.

Voor 2025 verwachten wij in het 1^e halfjaar uitgaven van ca. € 1.000.000. Vanuit het Rijk ontvangen wij hier ook inkomsten voor in 2025. De aanvraag voor deze bijdrage kunnen wij begin 2025 doen. Derhalve vragen wij om een bedrag van € 1.000.000 te begroten (budgettair neutraal).

6. Overzicht indexaties

Indexeringen	2024	2025	2026	2027
2e Prorap 2023:				
Exploitatiebijdrage museum Thorn	4.300	4.300	4.300	4.300
Exploitatiebijdrage museum Stevensweert	4.100	4.100	4.100	4.100
Exploitatiebijdrage museum Maasbracht	2.400	2.400	2.400	2.400
Premieverhoging verzekeringen vanaf 2023	27.200	27.200	27.200	27.200
Prijsindexatie personeel derden-inhuur Westrom Wijkbeheer vanaf 2023	45.000	45.000	45.000	45.000
Prijsindexatie personeel derden-inhuur Westrom Wijkbeheer vanaf 2024	16.500	16.500	16.500	16.500
Wijkteam / onderhoud	15.000	15.000	15.000	15.000
Maatwerkvoorzieningen wmo/Hulp bij Huishouden	140.000	140.000	140.000	140.000
Maatwerkvoorzieningen wmo/Rolstoelvoorziening	30.000	30.000	30.000	30.000
Schuldenbeleid	10.000	10.000	10.000	10.000
CJG indexering	40.000	40.000	40.000	40.000
Subsidies sportzaal Linne indexering	3.600	3.600	3.600	3.600
Subsidie bibliotheek indexering	17.300	17.300	17.300	17.300
Subsidie Algemeen Maatschappelijk Werk indexering	12.000	12.000	12.000	12.000
Mee subsidie indexering	10.000	10.000	10.000	10.000
VNG contributie+GGU	15.000	15.000	15.000	15.000
VVV Limburg subsidie	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaalbedrag indexeringen 2e Prorap 2023	407.400	407.400	407.400	407.400
1e Prorap 2024:				
Vind Subsidie	2.400	2.400	2.400	2.400
Subsidies sportzaal Linne	2.200	2.200	2.200	2.200
Leasetarieven wagenpark	19.500	19.500	19.500	19.500
Subsidie CJG	86.200	86.200	86.200	86.200
Cao personeel	120.000	220.000	220.000	220.000
Totaalbedrag indexeringen 1e Prorap 2024	230.300	330.300	330.300	330.300
Totaal bedrag indexeringen 2024 e.v. jaren	637.700	737.700	737.700	737.700
Budget indexering opgenomen in de Programmabegroting 2024	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Restantbedrag ten laste van onvoorzien structureel in 1e Prorap 2024	137.700	237.700	237.700	237.700

In de programmabegroting 2024 die op 7 november 2023 is vastgesteld is een stelpost indexering voor een bedrag van € 500.000 structureel opgenomen. Afgesproken is om in 2024 de werkelijke kostenstijging in de individuele budgetten te rapporteren in de programmarapportages. Bij het opmaken van de 2^e Prorap 2023 is naar voren gekomen dat enkele substantiële indexeringen reeds bekend waren. Deze bedragen zijn dan ook in de 2^e Prorap 2023 reeds verwerkt.

In deze 1^e Prorap 2024 zijn nog een aantal indexeringen voor een bedrag van € 230.300 en structureel vanaf 2025 € 330.300 opgenomen (inclusief Cao personeel). Het totaal bedrag aan indexeringen is hoger dan de verwachting was bij het opstellen van de Programmabegroting 2024. Het tekort van € 137.700 voor 2024 en € 237.700 voor de volgende jaren is in de 1^e Prorap 2024 ten laste van de post onvoorzien structureel gebracht.

Nu bij de 2^e prorap 2024 zijn er voor 2024 nog een aantal bedragen die met indexering te maken hebben. Gezien de hoogte van het bedrag zijn deze niet tekstueel opgenomen maar administratief verwerkt in de begrotingswijziging.

In de Programmabegroting 2025 is wederom een stelpost opgenomen voor indexeringen voor een bedrag van € 250.000 structureel. Dit bedrag is substantieel lager dan het bedrag van € 500.000 dat in 2024 structureel is opgenomen. De verwachting was namelijk ook dat de indexeringspercentages aanmerkelijk lager zouden zijn dat het afgelopen jaar.

Nu bij het samenstellen van de 2^e Prorap blijkt dat er toch een aantal indexeringen, met name bij het sociale domein, bekend zijn die het bedrag van € 250.000 overtreffen.

Indexeringen	2025	2026	2027	2028
2e Prorap 2024:				
Jeugdzorg inclusief subsidie CJG	448.000	448.000	448.000	387.200
Wmo huishoudelijke hulp	200.000	200.000	200.000	200.000
Menswel	28.100	28.100	28.100	28.100
Totaalbedrag indexeringen 2e Prorap 2024	676.100	676.100	676.100	615.300
Budget indexering opgenomen in de Programmabegroting 2025	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Restantbedrag post indexering 2025	0	0	0	0
Restant bedrag ten laste van onvoorzien structureel in 2e Prorap 2024	426.100	426.100	426.100	365.300

Nadere onderbouwing

Wmo

Eind maart 2024 hebben de gemeenten Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen (Midden-Limburg Oost gemeenten) een verzoek gedaan bij de gemeenten Weert, Leudal en Nederweert (Midden-Limburg West gemeenten) om met ingang van 1 januari 2025 toe te treden tot de Basis-, en Uitvoeringsovereenkomsten Hulp bij het Huishouden 2023 e.v. Een van de redenen om mee te gaan met het contract van MLW is dat we zo voldoen aan de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo. Wij hebben voor de impact van de AMvB een passage in de risicoparagraaf van de begroting 2025 opgenomen. Omdat we, ook al kunnen we het nog niet kwantificeren, er wel van uit gaan dat deze maatregelen voor Maasgouw kostprijsverhogend gaat werken. Zowel voor Wmo als Jeugd omdat we relatief lage tarieven hanteren in vergelijking met de rest van Nederland.

In april 2024 hebben de Midden-Limburg West gemeenten ingestemd met dit verzoek. Medio juni is dit door ons college vastgesteld. Hierbij is ook opgenomen het gelijktrekken (herijken) van het uurtarief per 1-1-2025. De herijking vindt plaats omdat er voor MLO met een ander automatisch aanpassingsmechanisme (prijsindex) wordt gewerkt. De index bij MLO was voorheen volledig de OVA-index. Vanaf 1-1-2025 geldt de index (90% cao volgen en 10% CPI). Het MLO uurtarief is daarom bij het berekenen van de index 2025 losgelaten. Immers vanaf 2025 hanteren we het tarief conform lopende overeenkomst MLW en is dus het tarief 2024 van MLW leidend. In oktober 2024 is de index voor 2025 bepaald op 4,93%. Echter omdat MLO een lager tarief hanteerde dan MLW betekent dit dat per 1-1-2025 het nieuwe geïndexeerde tarief 8% hoger is dan het oude uurtarief 2024, het verschil is naar verwachting ongeveer € 200.000.

Jeugd

Vanaf 2024 is de indexering van de tarieven binnen de verschillende percelen jeugdzorg niet meer identiek. Dit komt door de verbreding van de schaal waarop we de jeugdzorg inkopen. Segmenten 1, 2 en 5 worden op grotere schaal ingekocht, waardoor de indexering breder afgestemd moet worden. Het prijsindexcijfer wordt daarom berekend en opgenomen in de kwartaalrapportage MLO, gebaseerd op een gewogen gemiddelde van alle onderliggende contracten (met bijbehorende indexmechanismen) en het verwachte volume. Voor 2024 is de voorlopige index vastgesteld op

6,56%. Echter de tweede kartaalrapportage wordt pas opgeleverd nadat wij de 1ste prorap hebben afgerond.

Twee belangrijke componenten bij het bepalen van de gewogen index betreffen de subsidieaanvraag van het CJG (waarbij de index wordt gebaseerd op cao-ontwikkelingen) en de OVA-prijsindex. De Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) is een jaarlijks vastgesteld indexcijfer dat de stijging van de loonkosten binnen de publieke sector weerspiegelt. In veel, maar niet uitsluitend, van onze overeenkomsten fungeert de OVA-index als automatisch aanpassingsmechanisme voor het indexeren van tarieven. Het gebruik van de OVA-index is gangbaar binnen de sector en wordt van ons verwacht door de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Reële Prijzen Jeugdwet. Deze AMvB verplicht ons ervoor te zorgen dat de tarieven die we betalen voor jeugdzorg gebaseerd zijn op een reële kostprijs, waarin de stijgende arbeidskosten correct zijn opgenomen. We moeten dus voldoen aan de eis om jeugdzorgaanbieders voldoende te compenseren voor hun kosten, waaronder de lonen.

Wat we nu ervaren, is dat de loonkosten veel harder blijven stijgen dan oorspronkelijk verwacht. Dit vergroot de impact van de OVA-index extra uit, waardoor de financiële druk op zowel de gemeente als de zorgaanbieders steeds groter wordt. In voorgaande jaren kozen we ervoor om het budget pas na het tweede kwartaal bij te stellen. Dit was mogelijk omdat de OVA-index destijds meestal rond de 2% (2021) – 3% (2020) lag, waardoor de impact op de totale kosten beperkt bleef. Tegelijkertijd speelde de zorgvolumewijziging een grote rol: een stijging van de index met 2% kon bijvoorbeeld worden gecompenseerd door een daling van het volume, wat de kosten budgettair neutraal zou houden.

Met de huidige uitzonderlijk hoge indexen is de invloed van de stijgende arbeidskosten aanzienlijk. De stijging van de loonkosten, die hoger is dan verwacht, zorgt ervoor dat de financiële druk nu al voelbaar is. Daarbij werkt een indexatie in principe meerjarig door.

7. Overzicht bij te stellen kredieten

Kredieten: 2e Prorap 2024		Bijstelling
Uitgaven:		
Vervangen speeltoestellen	€	25.000
Oude kern Stevensweert Fase 2 (wegen)	€	-80.000
Oude kern Stevensweert Fase 2 (riolering)	€	-120.000
Blauwe Ader Heel Fase 1 (riolering)	€	120.000
Leerke Ven / investeringen openbare ruimte	€	50.000
Don Boscoplein Heel / vervangen lichtmasten	€	40.000
Vervangen armaturen (amendement Raad begroting 2023)	€	-50.000
Diverse kredieten met kleine aanpassingen < € 25.000	€	9.900
Totaal (voordeel)		€ -5.100

Toelichting zijn te lezen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Bij te stellen kredieten < €25.000 worden wel financieel verwerkt maar geen toelichting voor opgenomen in de Prorap.